

**Studie příležitostí
souvisejících s realizací záměru výstavby
rychlostní silnice R11 v území obcí
Kocbeře a Choustníkovo Hradiště**

Analytická část – základní text

LISTOPAD 2009

Objednatel: KRÁLOVÉHRADECKÝ KRAJ
Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové 500 03
Zastoupený Bc. Lubomírem Francem, hejtmanem Královéhradeckého kraje

Zhotovitel: Ing. arch. Vlasta Poláčková - URBANISTICKÝ ATELIER UP -24
Na Petynce 84, 169 00 Praha 6
IČO: 1610 2053
DIČ: CZ 5757020775

Zajištění participace veřejnosti:

Ing. arch. Petr Klápště a Ing. Eva Klápšťová

Výpočetní zpracování v systému GIS:

Ing. Jindřich Poláček a kolektiv
Hydrosoft Veleslavín s.r.o.
U Sadu 13, 162 00 Praha 6

Pracovní tým:

Koordinace úkolu: Ing. arch. Vlasta Poláčková
Doprava: Ing. Josef Smíšek
Příroda, krajina a zemědělství: Ing. Eva Klápšťová
Dále spolupracovali: Ing. arch. Marek Bečka, Hana Blažková

Obsah studie:

Textová část:

Základní text
Postup a výsledky zapojení veřejnosti
Shrnutí textu

Grafické přílohy:

1. Výkres limitů využití území (1:10 000)
2. Výkres analýzy krajiny (1:10 000)
3. Problémový výkres (1:6 000)
4. Průzkum území (1:6 000)
5. Výkres širších vztahů (1:50 000)

Obsah základního textu

1. Úvod – důvody pořízení studie	2
2. Základní technické a urbanistické podmínky	2
2.1. Širší územní vztahy	2
2.2. Nadřazená územně plánovací dokumentace	3
2.3. Základní údaje o obyvatelstvu.....	3
2.4. Osídlení a zástavba	5
2.5. Památky	7
2.6. Brownfields	8
2.7. Občanské vybavení	8
2.8. Doprava	10
2.9. Technické vybavení.....	11
2.10. Cestovní ruch a rekreace	12
3. Výroba a drobné podnikání	13
3.1. Podmínky pro zemědělskou výrobu	14
4. Krajinný ráz a ochrana životního prostředí	16
4.1. Charakteristika krajiny	16
4.2. Prostupnost krajiny.....	23
4.3. Ochrana přírody.....	23
4.4. Krajinný ráz.....	24
5. Formulace problémů a úkolů k řešení v návrhové etapě, SWOT analýza	29
5.1. Problémy k řešení v návrhové etapě	29
5.2. Úkoly pro návrhovou etapu.....	30
5.3. SWOT analýza	30

1. Úvod – důvody pořízení studie

Zadání studie

„Studie příležitostí souvisejících s realizací záměru výstavby rychlostní silnice R11 v území obcí Kocbeře a Choustníkovo Hradiště“ byla zadána na základě výsledků výběrového řízení vypsaneho Královéhradeckým krajem v červenci 2009.

Řešené území, etapy zpracování a obsah studie

Územní studie řeší území dvou obcí - Kocbeří a Choustníkova Hradiště - východně od Dvora Králové nad Labem v Královéhradeckém kraji.

Zpracování studie probíhá v druhé polovině roku 2009. Je rozděleno do dvou etap - analytické a návrhové.

Analytická etapa se zaměřila zejména na jevy, které podmiňují zpracování návrhu studie. Byl kladen důraz na řešení problémů v širších územních souvislostech při respektování principů udržitelného rozvoje. Při práci na studii byly použity metody participace veřejnosti. Analýza území byla provedena společně s obyvateli a na jejím základě byly formulovány úkoly pro návrhovou etapu prací.

Předmětem řešení studie bude v návrhové etapě zejména zpracování návrhu opatření a záměrů vedoucích k vyváženému rozvoji obcí v oblasti sociální, hospodářské a životního prostředí mimo jiné v souvislosti se záměrem výstavby rychlostní silnice R11 při respektování principů a zásad vyplývajících ze zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu.

2. Základní technické a urbanistické podmínky

2.1. Širší územní vztahy

Řešené obce se nacházejí v centrální části Královéhradeckého kraje, ve spádovém obvodu obce s rozšířenou působností Dvůr Králové, na spojnici Jaroměř – Trutnov, na silnici I/37. Leží cca 3 km severovýchodně (Kocbeře) a 4 km východně od Dvora Králové (Ch. Hradiště).

Středisky v okolí jsou jižním směrem Jaroměř (8-11km) a Hradec Králové (cca 30km), severním Trutnov (15-18km) a východním Náchod (cca 20km). Poloha obcí umožňuje využití pracovních příležitostí a služeb těchto nepříliš vzdálených center.

Z hlediska morfologického a klimatického leží obce na předělu mezi nivou řeky Labe (jižní okraj území Choustníkova Hradiště je cca 270 m n.m.) a Podkrkonoším (severní okraj území obce Kocbeří cca 600 m n.m.). Mezi obcemi probíhá hranice klimatických regionů MT7 (Kocbeře) a MT9 (Ch. Hradiště).

Hydrogeologicky má území mimořádný vodohospodářský význam, jedná se o jeden z největších zdrojů kvalitní pitné vody v Královéhradeckém kraji. Při minerálních pramenech založil hrabě Špork koncem 17. a začátkem 18. století lázně Kuks, dochované stavby zdobené mistrovskými sochami Matyáše Bernarda Brauna spolu s kamenným Betlémem v nedalekém lese jsou dnes národními kulturními památkami. Šporkovo panství zasahovalo na území obou obcí, o čemž svědčí řada stavebních památek a drobné architektury. Západně od Dvora

králové ovládá krajinu vrchol Zvičina se 671m. Vizuální kontakt s Krkonošemi je až za zalesněným hřbetem na severním okraji Kocbeří.

2.2. Nadřazená územně plánovací dokumentace

Politika územního rozvoje České republiky 2008 zde vymezuje rozvojovou osu OS4 celorepublikového významu (Praha – Hradec Králové – Trutnov – hranice ČR/Polsko - Wroclav). Dle tohoto dokumentu je důvodem vymezení rozvojové osy vazba na významnou dopravní cestu: existující dálnici D11 Praha – Hradec Králové, připravované prodloužení D11 do Jaroměře a na připravovanou rychlostní silnici R11 Jaroměř – Trutnov – hranice ČR/Polsko. Silnice R11 bude mít vazbu na polskou silniční síť (E67). Má být součástí TEN-T (transevropské dopravní sítě).

Jedním z úkolů pro územní plánování dle Politiky územního rozvoje je řešit územní souvislosti koridoru D11 a R11 v úseku z Hradce Králové na hranice ČR. Tento koridor je v ÚPD města Dvůr Králové n. L. stabilizován. Rovněž je zapracován do ÚP Kuksu (tato ÚPD dosud nebyla vydána).

Zadání Zásad územního rozvoje Královéhradeckého kraje, schváleno v říjnu 2006, uvádí:

- „Ze schváleného územního plánu velkého územního celku Trutnovsko - Náchodsko zapracovat trasu koridoru rychlostní komunikace R 11 v úseku Jaroměř - Královec (ná vazba na dálnici D11)“
(kap.11 Požadavky na řešení dopravní a technické infrastruktury nadmístního významu)
- „Zohlednit požadavky z hlediska vazeb na sousední kraje vyplývající z nadmístních zájmů, respektovat a koordinovat vazby v oblasti dopravních sítí, technické infrastruktury, ochrany přírody, ochrany životního prostředí a v oblasti cestovního ruchu, zejména: vazby týkající se dálnice D 11, rychlostních silnic R 35, R 11 a silnic I. a II. třídy“
(kap.3 Požadavky vyplývající z širších vztahů v území)

2.3. Základní údaje o obyvatelstvu

Obce ležely na hranici bývalých Sudet. Poměrně ostrou jazykovou (národnostní) hranici zde tvořila zhruba řeka Labe, levý břeh byl osídlen Němci, Dvůr Králové nad Labem byl ale prakticky český, stejně i Bílá Třemešná, oblast kolem Kuksu byla smíšená.

Pro demografickou situaci byl určující odchod Němců po II. světové válce. Dnešní obyvatelstvo se však v podstatě neliší od obyvatelstva blízkých obcí, které ležely mimo Sudety.

Vývoj počtu obyvatelstva v Choustníkově Hradišti dle údajů ČSÚ

Rok	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Stav 31.12.
1900			957
1971	7	-10	648
1981	2	-9	604
1991	1	-	591
2001	-5	8	603
2008	-4	-14	589

Vývoj počtu obyvatelstva v Kocbeřích dle údajů ČSÚ

Rok	Přírůstek přirozený	Přírůstek migrační	Stav 31.12.
1900			1 112
1971	7	-	635
1981	-2	-19	544
1991	3	-21	479
2001	-2	4	508
2008	9	5	528

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že počet obyvatel Choustníkova Hradiště je v posledních třiceti letech stabilizovaný kolem 600 obyvatel.

U Kocbeří lze zaznamenat pokles až do roku 1991, kdy klesly na minimum 479 obyvatel, od té doby však relativně rychle rostou až na nynějších 528 obyvatel.

Dále uvádíme základní údaje o obyvatelstvu a bydlení z výsledků sčítání 2001.

Obyvatelstvo 15-leté a starší podle nejvyššího ukončeného vzdělání a pohlaví dle údajů ČSÚ ze SLDB 2001

	Muži celkem	z toho podle stupně ukončeného vzdělání				
		základní a neukončené základní	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vyšší odborné a nástavbové	vysokoškolské
Choustníkovo Hradiště	237	59	134	31	2	10
Kocbeře	205	36	131	29	1	6

	Ženy celkem	z toho podle stupně ukončeného vzdělání				
		základní a neukončené základní	vyučení a střední odborné bez maturity	úplné střední s maturitou	vyšší odborné a nástavbové	vysokoškolské
Choustníkovo Hradiště	251	112	77	42	9	7
Kocbeře	208	79	80	37	5	3

Ekonomicky aktivní obyvatelé dle údajů ČSÚ ze SLDB 2001

	Obyvatelstvo celkem	Ekonomicky aktivní	Ekonomicky neaktivní	S nezjištěnou ek. aktivitou
Choustníkovo Hradiště	598	310	288	-
Kocbeře	505	261	243	1

Vyjíždějící do zaměstnání a škol podle cíle dojížd'ky - stav k 1.3.2001 dle údajů ČSÚ ze SLDB 2001

	Vyjíždějící do zaměstnání celkem	z toho			
		v rámci obce	v rámci okresu	v rámci kraje	do jiného kraje
Choustníkovo Hradiště	255	89	131	19	10
Kocbeře	217	60	138	5	9

	Vyjíždějící do škol celkem	z toho			
		v rámci obce	v rámci okresu	v rámci kraje	do jiného kraje
Choustníkovo Hradiště	108	29	62	14	3
Kocbeře	80	12	57	5	6

2.4. Osídlení a zástavba

Obě obce vznikly na historické trase z Jaroměře směřující k Trutnovu.

Jižněji a blíže k Labi položené Choustníkovo Hradiště bylo vždy zejména základnou pro obhospodařování úrodných pozemků v nivě Labe a okrajově i pro obhospodařování lesa (Ferdinandov). Z Kocbeří se obhospodařovaly poněkud méně kvalitní a výše položené půdy, Nové Kocbeře sloužily prvotně zejména pro bydlení pracovníků v lese, později také pro novou textilní továrnu a její pracovníky.

Choustníkovo Hradiště

Z historie:

Ve 14. století byl vybudován hrad na místě staršího hradiště (Půta z Turgova). Na konci 14. století patřil hrad a přilehlé panství Heřmanovi z Choustníka, jehož jméno je dostalo i do názvu obce. Po vymření pánů z Choustníka panství rychle střídalo majitele.

K povýšení Choustníkovo Hradiště na městys došlo v roce 1541.

V 17. století panství koupil hrabě Jan Špork, který dal opravit hrad a až do své smrti roku 1679 zde bydlel. Jeho syn František Antonín Špork hrad nejprve rozšířil, ale nakonec si vybudoval sídlo v nedalekém Kuksu a hrad až do roku 1739 sloužil jako provizorní klášter celestýnek. Po té byl užíván jako sýpka, na konci 18. století opuštěn zchátral.

Přes přesídlení F. A. Šporka do Kuksu zůstala obec dále centrem panství Choustníkovo Hradiště. Sídlil ze panský velkostatek, hospodářská a lesní správa. Panství až do roku 1949 patřilo rodu Sporcků respektive Sweet-Sporcků. Díky odkazu F. A. Šporka však sloužily výnosy z panství k financování provozu špitálu v Kuksu a celé panství z Kuksu spravovala hospitální nadace.

V obci byl pivovar, jehož budovy jsou dnes v soukromém vlastnictví, chátrají a slouží jako hospodářské prostory.

Choustníkovo Hradiště – pamětihodnosti:

- Hrad Choustníkovo Hradiště, zřícenina
- Kostel svatého Kříže s farou a hřbitovem
- Kaple u silnice na Dvůr Králové
- Pomník Pochodu smrti
- Boží muka u cesty směrem do Krkonoš
- Socha svatého Jana Nepomuckého
- Socha svatého Jana z Boha
- Busta hraběte Šporka

Zdroj: www.stranky.obce

Současnost:

Centrum obce stojí při soutoku Kocbeřského a Hradišťského potoka pod vyvýšeninou, kde stálo v minulosti hradiště a později hrad. Vodoteče pramení ve výše položeném lesním masivu severně od obce.

Území obce se sklání od severu k jihu, kde je tečováno tokem Labe. Severní část obce je převážně zalesněná, na jižní části jsou pole obhospodařovaná z několika zemědělských areálů. Nejstarším z nich je „panský velkostatek“ Rýcholka, jižně od obce, nedaleko Ježkova

a Stachova rybníka. Na jihozápadně orientovaných svazích nad obcí mezi lesem a zástavbou byly v polovině minulého století založeny ovocné sady, které jsou využívány dodnes.

Centrum obce má relativně výhodnou polohu vzhledem k silně zatížené silnici I/37, která jej jihozápadně tanguje. Část významných staveb i funkcí je přesto odříznuto hlavní silnicí (sportoviště, logopedická škola, hřbitov).

Zástavba severní části je uspořádána do několika hlavních směrů. Severně podél Kocbeřského potoka a podél Hradištského potoka, vzhůru na Kozí Kout a k Müllerům a podél silnice ke Kohoutovu.

Kostel Svatého Kříže je dominantou, uplatňuje se v některých dálkových pohledech. Prostor okolo kostela je ze strany od silnice znehodnocen silným automobilovým provozem.

Strukturu zástavby obce doplňují samoty Grunt, U Macků, osada Ferdinandov (osada pro lesní dělníky), U Valášků, Kuksovský mlýn.

Za minulého režimu byl obraz sídla doplněn velmi nevhodně umístěnými panelovými domy. Jsou nedaleko kostela, takže znehodnocují pohledy na centrum obce od severozápadu, a jsou v bezprostřední blízkosti silnice I/37, takže obyvatelé jsou vystaveni silným negativním vlivům dopravy.

Na území obce je mimořádné zastoupení zemědělských areálů, jak historických (Rýcholka a statek přímo v obci u Kocbeřského potoka), tak i novodobých (nová Rýchoka a areály u silnice na Vlčkovice).

Kocbeře

Z historie:

Založení obce se datuje na konec 13. nebo začátek 14. stol, kdy obec založili němečtí osadníci. Původní název Rettendorf vznikl údajně ze slova reuten – mýtiti. Panství zdědil hrabě F. A. Špork, zakladatel barokního lázeňského areálu v Kuksu. V Kocbeřích se zachoval kámen s vytesaným jelenem, pocházející z roku 1726 jako památka na hraběcí lov. V obci bývaly dva mlýny. K architektonickým zajímavostem obce patří roubený statek na křižovatce, kapličky a v blízkých lesích Šporkovy hraniční kameny. Ke Kocbeřím patří Janská studánka na samotě Dobrá Voda v Lese Království. Krajina je zde bohatá na vodní zdroje, jejich léčebné účinky jsou známy již od 16. století. V roce 1671 byla u Janské studánky postavena kaple sv. Jana Křtitele s poustevnou a stala se vyhledávaným poutním místem. Vedle pramene stávala dřevěná hospoda s lázeňským domem.

Staré Kocbeře vznikly jako „ulicovka“ u trasy z Jaroměře na Trutnov v místě odbočení na Dvůr Králové.

Nové Kocbeře byly původně osadou pro lesní dělníky na okraji lesního masivu. Dalším rozvojovým impulzem pro Nové Kocbeře bylo založení textilní továrny v polovině 19. století. Podnik se stal jedním z nejvýznamnějších i v rámci Rakouska – Uherska.

Zdroj: webové stránky Království - Jestřebí hory o.p.s.

Kocbeře - pamětihodnosti:

- Památníky na okraji lesa směrem k Janské studánce:
  - vojenský hřbitůvek obětí z roku 1866
  - pomník obětem pochodu smrti z Gross Rossen (1945)
  - Šporkův kámen
  - pomník ruského vojína

- Šporkovy kameny na řadě dalších míst v obci (např. naučná stezka u lesní cesty směrem ke Kohoutovu, kámen s vytesaným jelenem jako památka na hraběcí lov 1726)
- Starý německý hřbitov
- Roubené chalupy (viz např. prodejna „Antik“)
- Kaple sv. Floriána v centru Kocbeří
- Kaplička na kraji obce – Blahoslavené Panny Marie
- Kaplička naproti motorestu u hlavní silnice – zasvěcena Panně Marii Pomocné
- Janská studánka, poutní místo (nyní opuštěné), bohaté vodní zdroje v okolí
- Budova bývalé textilní továrny (Tiba, nyní Peter GFK)

Současnost:

Obec je tvořena ze tří částí. Jsou to původní obec Kocbeře, Nové Kocbeře a nedaleko ležící osada Nová Ves. Obcí Kocbeře protéká potok, který pramení v lesních mokřinách nedaleko Janské studánky a na hřebeni v lese severně od obce.

Náves ve Starých Kocbeřích je dnes znehodnocena provozem silnice I. třídy I/37. Zemědělský areál byl postaven na jihozápadním okraji vesnice v návaznosti na staré usedlosti při původní návsi. Negativní stavební dominantou je mohutné silo.

Stavebně historický vývoj Nových Kocbeří je dodnes patrný v urbanistické struktuře sídla. Skupina chalup je rozložena kolem malého jádérka západně od silnice a další chalupy lemují okraj lesa východně od silnice. Severní část obce ovládá areál bývalé textilní továrny, dnes továrny na výrobu plastových dílů. Továrna si zachovala historickou tvář a společně s komínem tvoří jednu z dominant vesnice. V okolí byly postaveny rodinné i bytové domy pro dělníky a další pracovníky továrny, z nichž některé jsou dodnes charakteristické jednotným architektonickým výrazem. V sousedství je areál sportoviště. Prostor mezi „tovární“ částí sídla a starým jádrem obce při potoce od Janské studánky zůstal nezastavěný, protože je zde odjakživa zamokřené území. Současná budova obecního úřadu s poštou a knihovnou je u silnice nedaleko továrny.

Významným zaměstnavatelem v obci jsou pískovcové lomy (KOKAM s.r.o.).

Samostatnou osadou je Nová Ves se čtvercovou návsi, urbanisticky cenná lokalita. Nová Ves nebyla součástí Sudet, a proto zde nedošlo k vysídlení před a ani po II. svět. válce.

2.5. Památky

Kromě památek a pamětihodností uvedených v předchozí kapitole je na území obcí řada vyhlášených nemovitých kulturních památek. Po jižním okraji obce Choustníkovo Hradiště vede severní hranice Národní kulturní památky Kuks.

Zmíněné stavby, areály a ochranné pásmo jsou vymezeny ve výkrese č.1 Výkres limitů využití území.

Kocbeře

Číslo rejstříku	Název okresu	Sídelní útvar	Část obce	Památka	Ulice,nám./umístění
37177 / 6-3570	Trutnov	Kocbeře	Kocbeře	kaplička	při cestě k "Beranu"
47124 / 6-5160	Trutnov	Kocbeře	Kocbeře	hrob rudoarmějce	V lese západně od N. Kocbeří směrem k Janské studánce
36244 / 6-5114	Trutnov	Kocbeře	Kocbeře	pomník obětem fašizmu	V lese západně od N. Kocbeří směrem k Janské studánce
46485 / 6-3572	Trutnov	Kocbeře	Kocbeře	hraniční kámen	V lese západně od N. Kocbeří směrem k Janské studánce

22869 / 6-4943	Trutnov	Kocbeře	Kocbeře	hraniční kámen šporkovský - 34 kusů	na hranicích k. ú. Kocbeře a Choustníkovu Hradiště
14563 / 6-4576	Trutnov	Kocbeře	Kocbeře	hraniční kříž - mezní kříž	při čp. 116
16843 / 6-3573	Trutnov	Kocbeře	Kocbeře	venkovská usedlost č.p.15	

Choustníkovu Hradiště

Číslo rejstříku	Název okresu	Sídelní útvar	Část obce	Památka	Ulice,nám./umístění
40624 / 6-3554	Trutnov	Choustníkovu Hradiště	Choustníkovu Hradiště	hrad, zřícenina	S část obce
46232 / 6-3555	Trutnov	Choustníkovu Hradiště	Choustníkovu Hradiště	kostel sv. Kříže, s farou a hřbitovem	
26795 / 6-3557	Trutnov	Choustníkovu Hradiště	Choustníkovu Hradiště	socha sv. Jana Nepomuckého	proti faře
28330 / 6-3558	Trutnov	Choustníkovu Hradiště	Choustníkovu Hradiště	socha sv. Jana z Boha	při silnici na Kocbeře
27988 / 6-3560	Trutnov	Choustníkovu Hradiště	Choustníkovu Hradiště	pomník Pochodu smrti	nový hřbitov
37742 / 6-3561	Trutnov	Choustníkovu Hradiště	Choustníkovu Hradiště	socha - busta hraběte Šporka	parčík za kostelem

Zdroj: www.monumnet.cz

2.6. Brownfields

Při průzkumu byly vymezeny nevyužitá a zchátralá areály v obou obcích. Jsou vymezeny ve výkresu č.3 Problémový výkres. Tyto areály je žádoucí obnovit a znovu využít. Každý má však svá specifika z hlediska původního či možného budoucího využití, vlastnictví, technického stavu budov. Je proto třeba k nim přistupovat individuálně. Tato studie může v návrhové etapě pouze nastínit možné náměty na jejich využití.

Choustníkovu Hradiště

Grunt – hájovna v lese nad Kocbeřským potokem

Pivovar – se sklepy pod Zámeckým vrchem

U Macků – bývalá usedlost pod Ferdinandovem

Kocbeře

Janská studánka – nevyužitý rekreační areál, nejdříve lázně, později restaurace u Beranů

Mlýn na potoce od Janské studánky

2.7. Občanské vybavení

Obě obce mají celkem vyhovující občanské vybavení. V Choustníkově Hradišti je největším problémem zrušení základní školy, v Kocbeřích chybí místo na kulturní akce (sál), lepší zázemí sportovního hřiště a školní budova s potřebným zázemím. Zařízení občanského vybavení jsou vymezena ve výkresu č.4 Průzkum území.

Choustníkovu Hradiště

Správa, pošta, školy, zdravotní péče

- Budova obecního úřadu s poštou
- Základní škola uzavřena pro nedostatek žáků, děti jezdí do Dvora Králové nad Labem, budova nevyužitá
- MŠ u bytovek – 27 dětí v roce 2009, uvažuje se o přístavbě

- Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Choustníkovo Hradiště č.p.161, internátní mimo víkendy, kolem 40 dětí
- Ordinance - praktický lékař a stomatolog

Sportoviště, kulturní zařízení

- Sportovní areál od centra oddělený hlavní silnicí
- Zrekonstruovaná budova obce se sálem pro společenské a kulturní akce

Restaurace, ubytování, prodejny

- U dvou borovic, penzion
- Motorest u hlavní silnice
- U Milana, penzion
- Doktor, penzion
- Jednota, prodejna s pivnicí
- 2 krámký + jeden s pivnicí (Jednota na návsi)
- Cykloprodejna + servis
- Prodejna kamenných doplňků pro zahrady

Kocbeře

Správa, pošta, školy, zdravotní péče

- Obecní úřad, ve stejné budově pošta a knihovna v patře – problém pro hůře se pohybující
- ZŠ a MŠ je ve čtyřech budovách (školy využívají i děti z Kohoutova), v obou zařízeních je po cca 26 dětech.
  - budovy: ZŠ, MŠ, jídelna, družina v budově ObÚ, tělocvična ve škole nemá parametry, za školou je hřiště (budovy s výjimkou MŠ jsou u silnice I/37!)
- Ordinance praktického lékaře - v budově s jídelnou.

Sportoviště, kulturní zařízení

- Hřiště – centrum života obce, na sousedním prostranství obec uvažuje o výstavbě multifunkční budovy pro sportovní a společenský život obce. TJ Kocbeře – muži hrají fotbal – hřiště mají od obce v nájmu.
- Velmi chybí prostory pro kulturní život. V současnosti využívány nevyhovující prostory u šaten na hřišti.

Restaurace, ubytování, prodejny

Celkový počet lůžek pro ubytování v obci cca 40 – v penzionech.

- „Zelená“ restaurace (motorest)
- Dřevěnka
- Ubytovna Hájenka – je využívána
- Penzion v dolní části obce (k prodeji)
- Penzion Zahrada
- Malý obchod se smíšeným zbožím.

2.8. Doprava

Současná situace – I/37

Obcemi prochází silnice I/37, která je významnou dopravní, hygienickou i bezpečnostní závadou. Silnice spojuje Jaroměř s Trutnovem. V sídlech chybějí na některých místech chodníky a přechody.

Řešení dopravní situace – R11

Širší souvislosti:

- D11, respektive R11, by měla být součástí evropského systému dálničních tahů, přechod do Polska se ustálil v Královci.
- V současné době plní funkci tohoto tahu silnice I/37.

Vývoj řešení:

- Úsek Jaroměř – Trutnov byl prověřován v řadě variant.
- Varianty byly vyhodnocovány v souvislosti se zpracováním ÚPVÚC Trutnovsko – Náchodsko již v 90. letech. V roce 1994 firma Transconsult vypracovala Krajinné hodnocení dle metodiky MŽP ČR.
- Trasa silnice byla dále upřesňována zejména firmou Valbek (Optimalizační studie), která ji modifikovala s cílem minimalizace negativních zásahů do krajiny (1108 A a 1108 C). Trasa 1108 C jde až za Rýcholou a minimalizuje vliv západní varianty na obec Choustníkovo Hradiště. Zasahuje však do OP Kuksu a představuje velký zábor ZPF.
- Do ÚP VÚC Trutnovsko – Náchodsko byla zapracována varianta vedoucí západně od sídel Choustníkovo Hradiště a Kocberů (varianta IV.a), která byla vyhodnocena při komplexním posouzení jako nejvýhodnější. Dokumentace byla souhlasně projednána a schválena v roce 2004.

Po přijetí nového stavebního zákona:

- V souvislosti s přijetím nového stavebního zákona bylo zahájeno pořizování Zásad územního rozvoje (ZÚR) Královéhradeckého kraje.
- Bylo zpracováno zadání ZÚR a v říjnu 2006 schváleno. Zadání stanovuje převzetí trasy budoucí R11 do dokumentace ZÚR Královéhradeckého kraje bez věcných změn.
- Projednání návrhu bylo zahájeno v říjnu 2008 (v listopadu společné jednání o návrhu).

Další vývoj:

- Proběhlo zjišťovací řízení ke stavbě Rychlostní silnice R11, stavba 1108 (březen 2008).
- Celá problematika se nově otevřela vyjádřením nesouhlasu obcí s dříve dohodnutou variantou.
- Vznik varianty R11-2008 (též nazývána „Robešova“ varianta - MŽP), která se z hlediska předchozího vývoje jeví polohou jako „střední“ a představuje velký zábor lesa.
- Zadána EIA na stavbu R 11 - 1108.
- Zadání prací krajem:
  - Transconsult: „Analýza variant koridorů navržených pro umístění rychlostní silnice R11 na základě jejich revizního posouzení a prověření v úseku Jaroměř – Trutnov“ (2009)
  - „Studie příležitostí souvisejících s realizací záměru výstavby rychlostní silnice R11 v území obcí Kocberů a Choustníkovo Hradiště“ (2009)

Uvažovaná řešení jsou zobrazena v Problémovém výkresu č.3.

Další silnice

Silnice II.třídy

Na území obce Choustníkovo Hradiště, na okraji zastavěného území jsou dvě křižovatky se silnicemi II. třídy. Jednak je to silnice II/307 směřující východním směrem přes Vlčkovice do Velkého Třebešova a dále po připojení na silnici I/33 do České Skalice. Potom silnice II/299 směřující západně do Dvora Králové a dále pak k Hostinnému.

V centru Starých Kocbeří odbočuje západním směrem ke Dvoru Králové další silnice II. třídy (II/300).

Křižovatky silnice I. se silnicemi II. třídy v blízkosti zástavby jsou v obou sídlech zdrojem nebezpečí.

Silnice III.třídy

Co se týče silnic III. třídy, na území Choustníkova Hradiště je to silnice III/29923 z centra obce do Kohoutova. Na území Kocbeří pak spojení III/29926 odbočující ze silnice I/37 jižně od Kocbeří ke Zboží a na severním okraji území silnice III/30014 odbočující v lese ze silnice I/37 jihovýchodně do Kohoutova.

Místní a účelové komunikace

Na území je řada místních komunikací mezi místními částmi a účelových cest jak polních, tak lesních.

Turistické trasy

Je zde řada cyklostezek i pěších turistických cest, které jsou zobrazeny ve výkresu Analýza krajiny (č.3) a Průzkum území (č.4). Některé trasy jsou využívány i v zimě pro klasické lyžování, nejsou však systematicky centrálně upravovány.

2.9. Technické vybavení

Obě obce mají vyhovující technické vybavení s výjimkou řešení odvodu a čištění odpadních vod. V obou obcích je z velké části zajištěno zásobování vodou. Obě obce chtějí ještě zásobování pitnou vodou zkvalitnit a doplnit chybějící části sítě. Plyn je zaveden jen do části Choustníkova Hradiště.

Choustníkovo Hradiště

- vodovod - plánují nový vodojem, oba vodojemy u silnice se zruší
- plánovaný vodojem se 150m³ bude ve stejné výši jako nový VDJ u Müllerů, takže výše než předešlé; v současné době jde voda jen gravitací; plánuje se nová čerpací stanice, z ní půjde voda také do Vlčkovic
- kanalizace – někteří občané mají domovní čistírny
- ČOV se plánuje u hřiště, u potoka
- zásobování elektrickou energií - bez problémů
- plyn – obec je plynořikována – asi méně než 50% připojených, zlepšilo se ovzduší
- tuhý komunální odpad – odvážen firmou

Kočeře

- vodovod – nový (z roku 2004) je propojen se starým (z roku 1935)
- od pramene (Janské studánky) vede stará spojka, která se rozděluje na řad vedoucí do Dvora Králové a do Kočeří
- vodovod by se měl ještě doplnit
- kanalizace není, 5% lidí má septik, ostatní různé jímky s přepady do dešťové kanalizace a trativodů, tovární domky mají společnou kanalizaci
- existuje generel kanalizace z 90. let, kde je vytipována lokalita pro ČOV
- plyn – pro Kočeře není perspektivní
- zásobování elektrickou energií - bez problémů
- veřejné osvětlení - místy je třeba doplnit
- usilují o dotace na tepelná čerpadla

2.10. Cestovní ruch a rekreace

Obce leží v území, které má příznivé podmínky nejen pro bydlení, ale i pro rekreaci. Důležitá je blízkost oblastí cestovního ruchu v okolí Dvora Králového nad Labem včetně Kuksu a na druhé straně Podkrkonoší a Krkonoše (lákadlem pro turisty je obvykle možnost levného ubytování při návštěvě těchto atraktivních lokalit).

Choustníkovo Hradiště

- mohou těžit ze zajímavé historie (např. válka 1866, Šporkova nadace), stavebních památek, lidové architektury a množství drobné architektury (sochy, kameny, kříže, kapličky, kostel a další) v krajině i v sídlech
- mají ubytovací kapacity menšího rozsahu v penzionech
- sousedí s barokním areálem Kuksu a Betlému (národní kulturní památka)
- vedou zde pěší, cyklistické i zimní běžecké turistické trasy

Kočeře

- mohou těžit ze zajímavé historie (např. válka 1866, Šporkova nadace), stavebních památek, lidové architektury, a množství drobné architektury (sochy, kameny, kříže, kaple a další) v krajině i v sídlech
- existují zde menší ubytovací kapacity v penzionech
- vedou zde pěší, cyklistické i zimní běžecké turistické trasy
- naučná stezka po Šporkových kamenech
- informační tabule v krajině i sídlech

Pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu je významné zapojení Kočeří do Společenství obcí Podkrkonoší. Společenství si nechalo v roce 2005 zpracovat „Strategii trvale udržitelného turistického ruchu Společenství obcí Podkrkonoší“.

3. Výroba a drobné podnikání

Choustníkovo Hradiště

- Vyjíždka za prací:
  - Dvůr Králové na Labem, Jaroměř, Hradec Králové, Trutnov
- Zemědělci
  - Sadaři – firma Malus, část produkce prodávána pro výrobu kojenecké stravy
  - pan Holeček – sadař – u Kuksovského mlýna
  - Cerea, a.s. (pobočka Hradec Králové-Pražské Předměstí), posklizňová úprava rostlinné produkce a obilí, skladování v obilních silech, výroba krmných směsí pro hospodářská zvířata, chov drůbeže
  - Rýcholka, s.r.o. Choustníkovo Hradiště
    - chov krav – u křížovatky k Vlčkovcům
    - chov prasat v areálu u cesty ke Stanovicím u staré Rýcholky – momentálně jen ovce, ale prý bude obnoven
  - další místní zemědělci
- Peugeot opravy a prodej

Kočeře

- Bývalá Tiba – PETER - GFK spol. s r. o., vyrábí z laminátu různé součásti automobilů, strojů a dalších zařízení; zaměstnanci sem hodně dojíždějí (cca 100 PP, dříve i 200)
- Vyjíždka za prací:
  - Trutnov (Siemens), Dvůr Králové na Labem (Juta), Jaroměř
- Zemědělství
  - Agrodružstvo Klas se sídlem v Křičeni u Pardubic,
    - rostlinná výroba (obiloviny a olejnin) kombinovaná se živočišnou výrobou (produkce mléka); výroba krmiv; prodej pohonných hmot
    - areál skotu cca 100, prasata 1000
  - Rýcholka, s.r.o. Choustníkovo Hradiště,
    - rostlinná výroba kombinovaná s živočišnou výrobou
    - silniční nákladní doprava
    - výroba a prodej zemědělských strojů
    - maloobchodní prodej PHM
  - ZZN Pardubice a.s., silo Kočeře – skladování rostlinných produktů
- Kamenolom – firma KOKAM, s.r.o.

Lom Kočeře patří do oblasti výskytu velmi kvalitních pískovců v širším okolí Dvora Králové nad Labem, známých pod jménem královedvorský pískovec. Počátky těžby pískovce v této oblasti nejsou doloženy. Velkého rozmachu dosáhla těžba v baroku, zejména zásluhou rozsáhlých stavebních aktivit hraběte Šporka a činnosti sochaře Matyáše Bernarda Brauna, který z tohoto typu pískovce vytvořil mimo jiné známý soubor soch Betlém. Kámen byl dále použit na stavbu Národního muzea, paláce Adria, ministerstva železnic i při novodobé dostavbě chrámu Sv. Víta.

V kamenolomu je těžen jemnozrný až středně zrnitý křemenný pískovec šedobílých až nažloutlých barev. Z petrografického rozboru i z dříve provedených chemických analýz vyplývá, že se jedná o pískovce s velkým obsahem křemene.

zdroj www stránky firmy KOKAM, s.r.o.

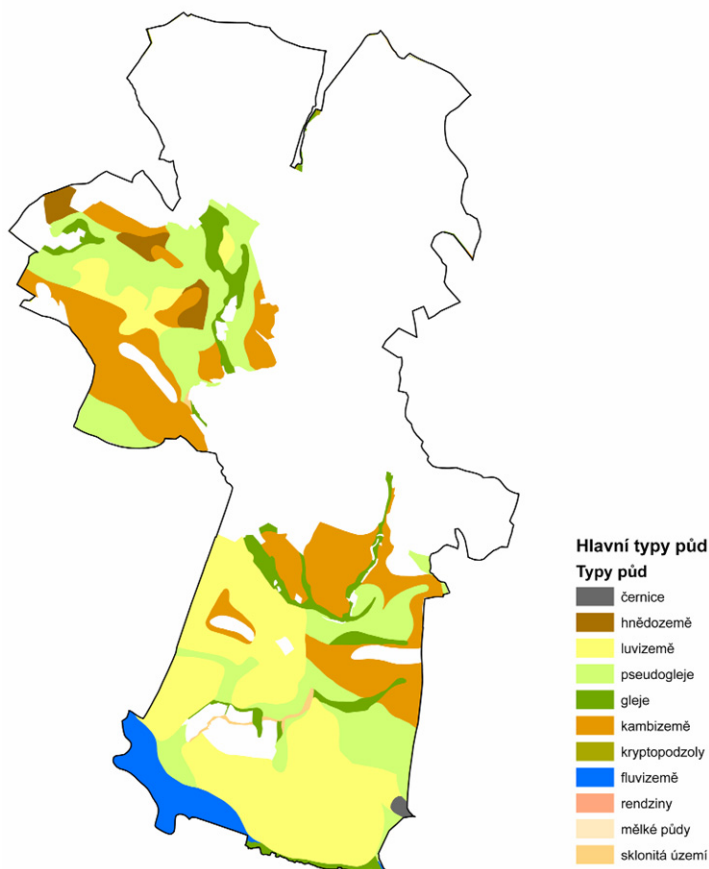
3.1. Podmínky pro zemědělskou výrobu

Zemědělská výroba patří k hlavním ekonomickým aktivitám vázaným na krajinu (vedle lesnictví a cestovního ruchu, který je však zastoupen v řešených obcích v menším rozsahu). Kromě rostlinné a živočišné výroby se v Choustníkově Hradišti vyskytuje místně významné sadařství.

Podmínky pro zemědělství jsou v jednotlivých částech území velmi odlišné. Tato disproporce je dána jak reliéfem, tak klimatem i půdními podmínkami. Zemědělská půda je tvořena 3 hlavními typy půd: illimerizované půdy (luzizemě), oglejené půdy (pseudogleje) a hnědé půdy (kambizemě). Luzizemě na sprašových hlínách mají z těchto tří skupin nejlepší vlastnosti pro zemědělství. V řešeném území jsou nejvíce zastoupeny v obci Choustníkovo Hradiště.

Následující schémata zobrazují řešené území obcí Choustníkovo Hradiště a Kocbeře.

Hlavní půdní typy dle BPEJ

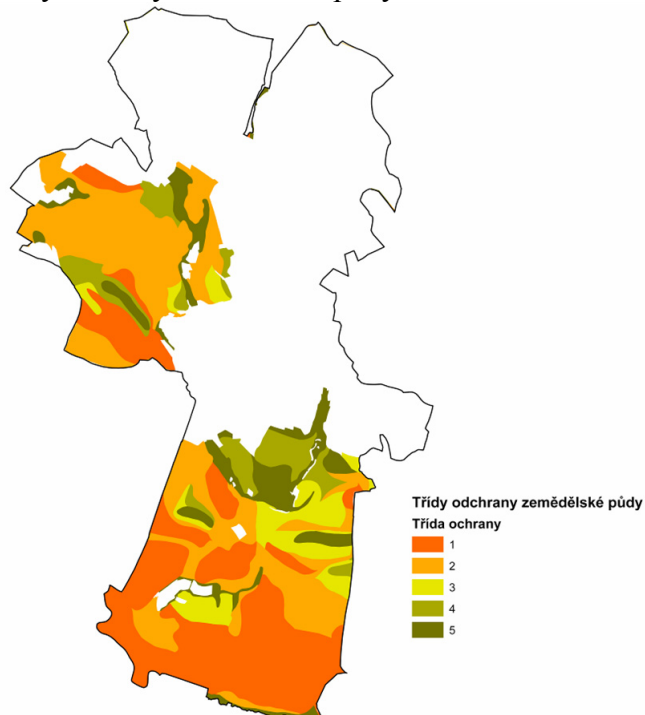

Zdroj: BPEJ

V Choustníkově Hradišti je 71,4 % zemědělské půdy řazeno do I a II. třídy ochrany, v Kocbeřích je to 70,3 %.

Třídy ochrany zemědělské půdy

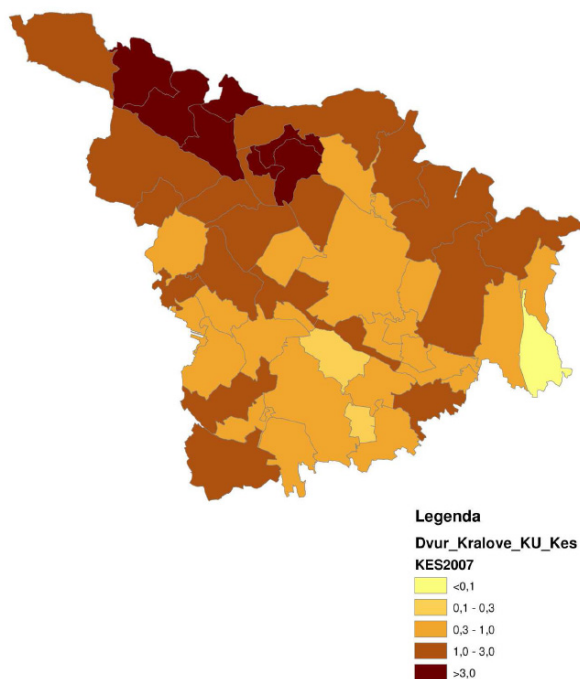

Zdroj: BPEJ

Podíl zemědělského půdního fondu z celkové výměry je v Choustníkove Hradišti 52,2 %, v Kocbeřích 31,3 %. Z tohoto podílu vyplývá poměrně vysoký koeficient ekologické stability 2,3 v Kocbeřích. V Choustníkove Hradišti je to již jen 1,2 ale stále ještě v intervalu 1-3 indikující harmonickou kulturní krajinu.

Koeficient ekologické stability

Schéma zobrazuje území ORP Dvůr Králové nad Labem, řešené území je v severovýchodní části.

Zdroj: ÚAP Dvůr Králové

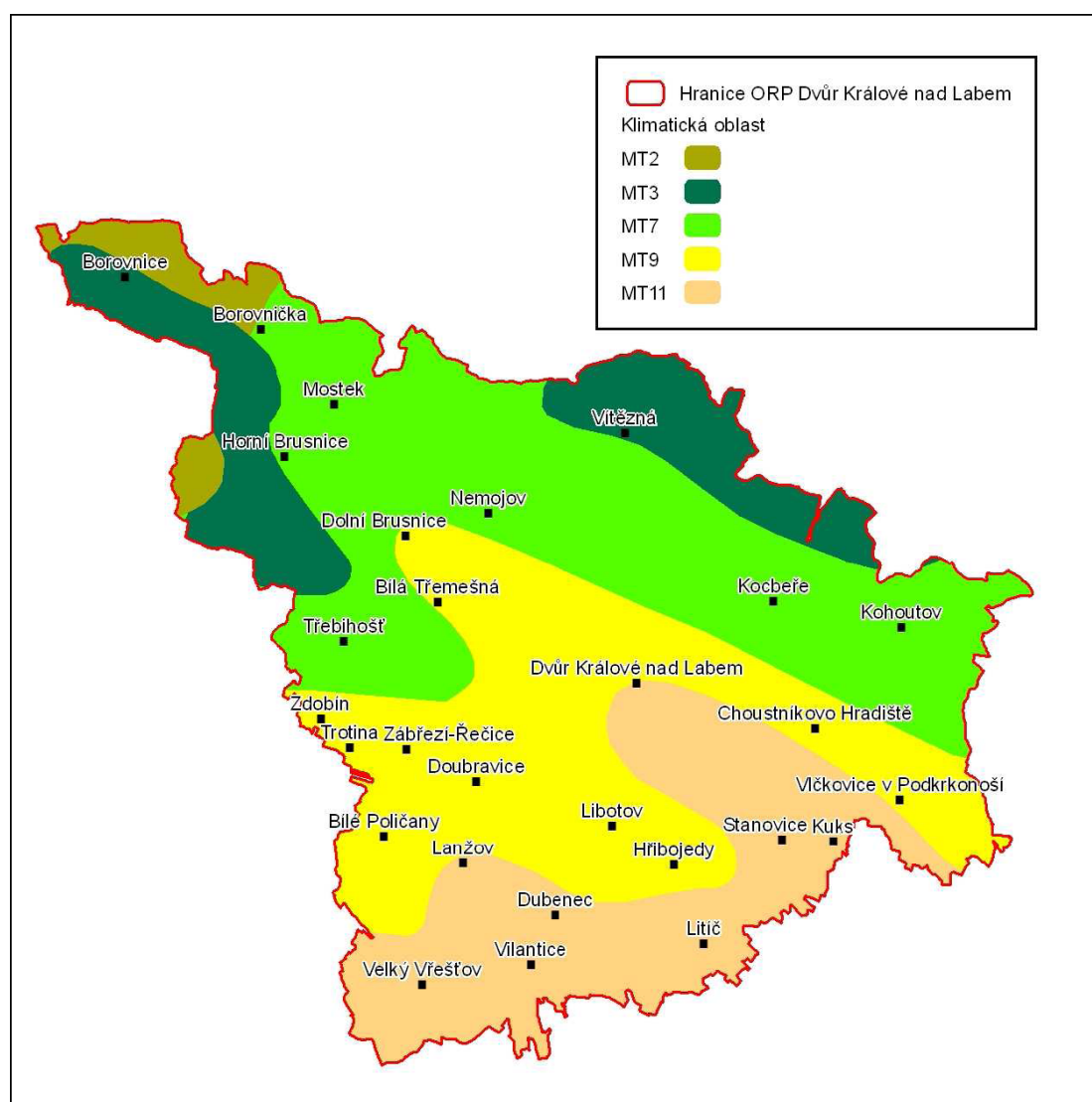
4. Krajinný ráz a ochrana životního prostředí

4.1. Charakteristika krajiny

Klima

Klimaticky se oblast řadí do 4 mírně teplých regionů s výraznými přechody v území. Jižní část Choustníkova Hradiště patří do oblasti MT 11 a MT 9, severní část a většina území Kocbeří náleží do oblasti MT 7. Do lesů na sever od obce Kocbeře zasahuje klimatická oblast MT 3.

Klimatické regiony dle Quitta

Zdroj: ÚAP Dvůr Králové

Schéma zobrazuje území ORP Dvůr Králové nad Labem, řešené území je v severovýchodní části.

Tabulka: Klimatické charakteristiky

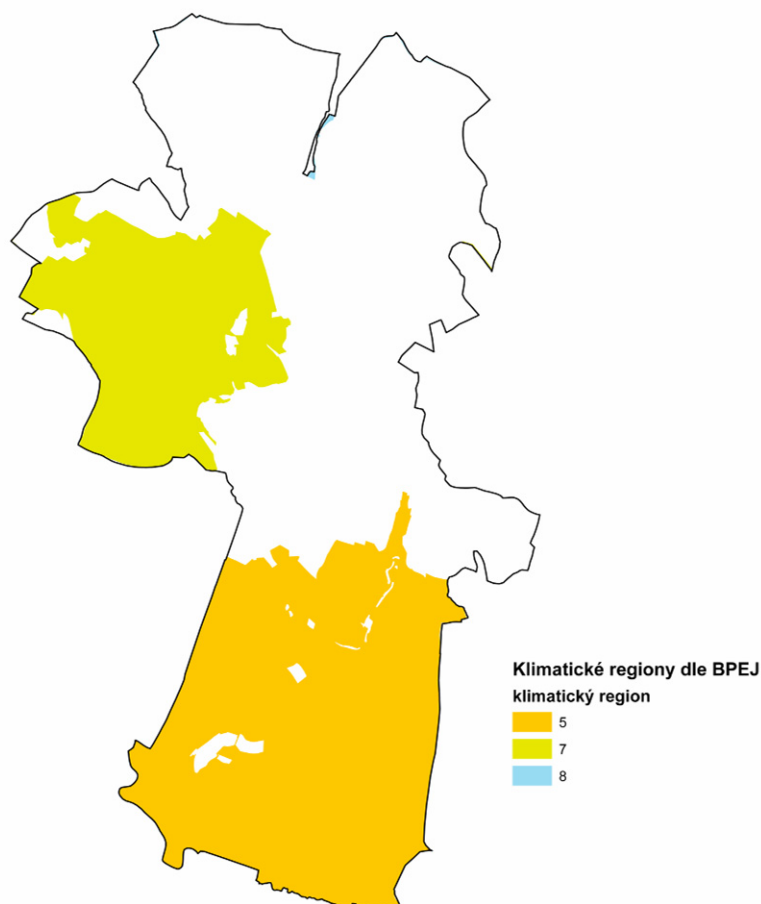
Klimatická charakteristika	MT3	MT7	MT9	MT11
Počet letních dní	20-30	30-40	40-50	40-50
Počet dnů s průměrnou teplotou 10 °C a více	120-140	140-160	140-160	140-160
Počet dnů s mrazem	130-160	110-130	110-130	110-130
Počet ledových dnů	40-50	40-50	30-40	30-40
Průměrná lednová teplota °C	-3 až -4	-2 až -3	-3 až -4	-2 až -3
Průměrná červencová teplota °C	16-17	16-17	17-18	17-18
Průměrná dubnová teplota °C	6-7	6-7	6-7	7-8
Průměrná říjnová teplota °C	6-7	6-7	6-7	7-8
Počet dní se srážkami 1 mm a více	110-120	100-120	100-120	90-100
Suma srážek ve vegetačním období (v mm)	350-450	400-450	400-450	350-400
Suma srážek v zimním období (v mm)	250-300	250-300	250-300	200-250
Počet dní se sněhovou pokrývkou	60-100	60-80	60-80	50-60
Počet zatažených dní	120-150	120-150	120-150	120-150
Počet jasných dní	40-50	40-50	40-50	40-50

Zdroj: ÚAP Dvůr Králové

Výrazný klimatický rozdíl v jednotlivých obcích je vyjádřen také klimatickými regiony dle BPEJ.

Následující schémata zobrazují řešené území obcí Choustníkovo Hradiště a Kocbeře.

Klimatické regiony

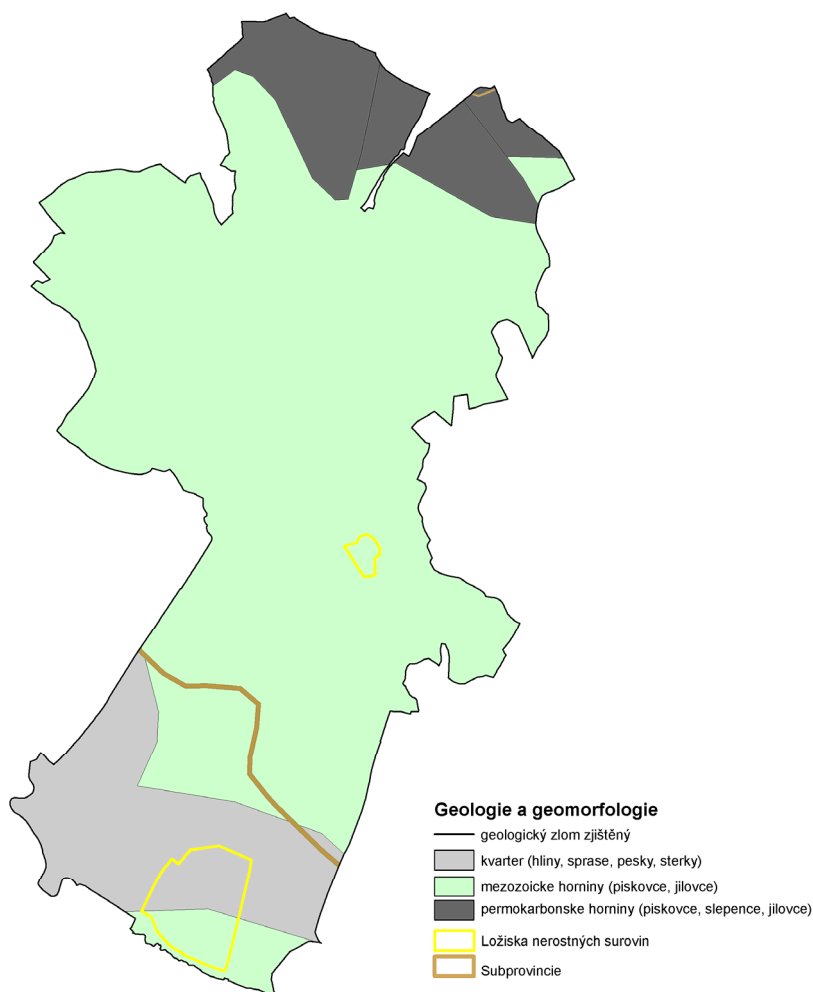
Zdroj: BPEJ

Geologie

Území se nachází v oblasti České křídové tabule. Podloží je tvořeno především mezozoickými (druhohorními) horninami – pískovce a jílovce. V jižní části katastru Choustníkova Hradiště také kvartérními hlínami, sprašeni, písky a šterky. Do severní části katastrálního území Kocbeří zasahují permokarbonské pískovce a jílovce.

Zdroj www.geoportal.cenia.cz

Geologie a geomorfologie

Zdroj: www.geoportal.cenia.cz

Ložiska nerostných surovin

V řešeném území se nachází 4 ložiska nerostných surovin. 3 z nich tvoří svrchnokřídové pískovce využitelné jako kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou práci, 1 kvartérní sprašové hlíny a křídové slínovce využitelné jako cihlářská surovina.

5224900 Kocbeře-Choustníkovo Hradiště

Pískovec - kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu
současná povrchová těžba

zásoby 351,7 tis. m³ (zásoby bilanční, vyhledané)

3182700 Choustníkovo Hradiště-Kocbeře

Pískovec - kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu
dosud netěženo

zásoby 872 tis. m³ (zásoby nebilanční)

3182600 Choustníkovo Hradiště-Ferdinandov

Pískovec - kámen pro hrubou a ušlechtilou kamenickou výrobu
dřívější povrchová těžba

zásoby 608 tis. m³ (zásoby bilanční, prozkoumané), 200 tis. m³ (zásoby bilanční, vyhledané)

CHLU 182600 Choustníkovo Hradiště

3182602 Choustníkovo Hradiště

jíl, slínovec, sprašová hlína- cihlářská surovina
dosud netěženo

zásoby 3394 tis. m³ (zásoby bilanční, prozkoumané), 3882 tis. m³ (zásoby bilanční, vyhledané)

Zdroj: ÚAP Dvůr Králové

Geomorfologie

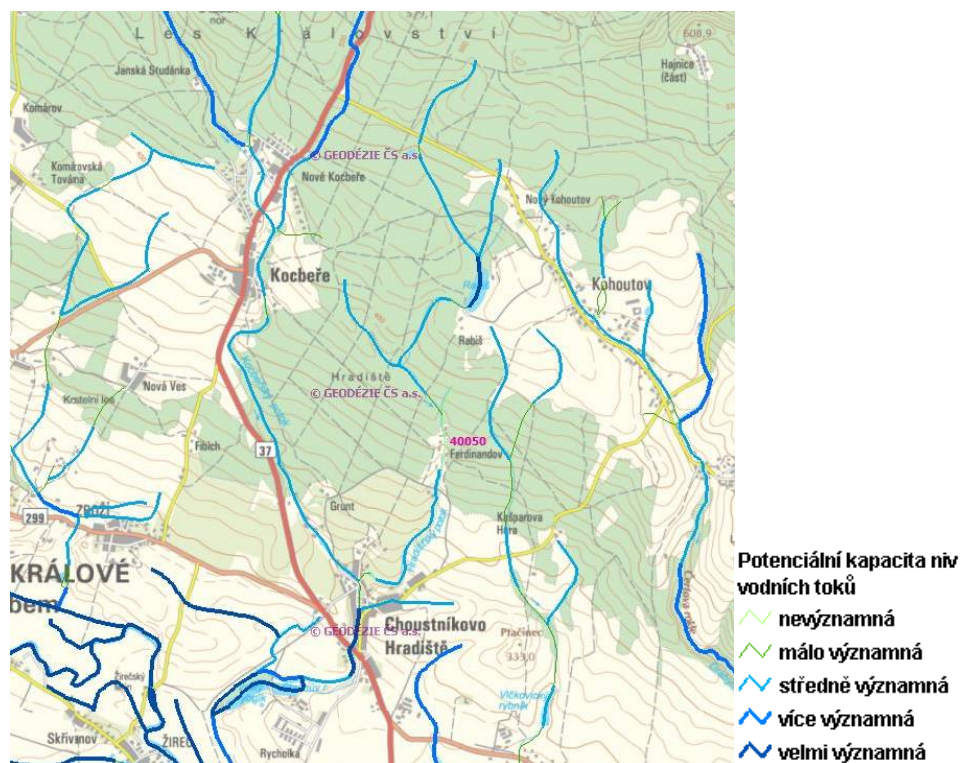
Z hlediska geomorfologie je území rozděleno do dvou částí. Větší část území spadá do Krkonošské oblasti s členitým terénem pahorkatin až hornatin, avšak jižní část území obce Choustníkovo Hradiště přináší do oblasti Severočeské tabule s reliéfem utvářeným především denudačními plošinami.

Hydrologie

Páteř řešeného území tvoří Kocbeřský potok. Tento drobný tok pramení v lesích nad obcí Kocbeře je levostranným přítokem Labe. Jeho přítoky jsou Hradištský potok a několik bezejmenných drobných toků. Z hlediska možných povodní je nejvíce nebezpečná situace jarních jihozápadních větrů s deštěm při vysoké sněhové pokrývce, kdy dochází k rychlému tání. Dalšími příčinami povodní mohou být letní přívalové srážky či cyklonální situace při severních větrech. Z hlediska transformací povodní jsou nivy těchto toků středně až více významné.

Potencionální kapacita niv vodních toků

Zdroj: Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje

Většími vodními plochami v území je Stachův a Ježkův rybník. Celé řešené území patří do CHOPAV Východočeská křída a hydrogeologickém rajónu 4240 - Královédvorská synklinála. Královédvorská synklinála má charakter uzavřené artéské pánve a nachází se mezi zvičinskou antiklinálou a severním okrajem křída. Zásobárnou vody (kolektorem) jsou pískovce perucko-korycanského souvrství pocházející z druhohor v období cenomanu. Jejich propustnost je průlinově-puklinová. Jako stropní izolátor působí také druhohorní, avšak pozdější sedimenty.

Zdroj: ÚAP Dvůr Králové

Biogeografické členění

Do řešeného země zasahují dva bioregiony:

1.37 Podkrkonošský

1.9 Cidlinsko-chrudimský

Cidlinsko-chrudimský bioregion je tvořen křídovou tabulí a je typickým přechodem 2. bukodubového vegetačního stupně do 3. dubo-bukového stupně. Dominuje zde teplejší varianta hájové bioty. V depresích se vyskytují acidofilní druhy doubrav a lipové březiny. Netypické části bioregionu jsou bučiny, které tvoří přechod do okolních vrchovin. V současné době zde převažuje orná půda a lesy s velkým zastoupením dubů a kulturních smrčín.

Podkrkonošský bioregion je tvořen pahorkatinou s ochuzenou podhorskou biotou, převážně odpovídající 4. vegetačnímu stupni. Přírozenou vegetací jsou bučiny a v okolí vodních toků luhy nebo bažinné olšiny. Dnes převažuje orná půda a kulturní smrčiny.

Biochory jsou skladebnou součástí bioregionů, jejich kód vypovídá o vegetačním stupni, substrátu a reliéfu daného území.

4. vegetační stupeň bukový:

4BW – rozřezané plošiny (s mělkými údolími) na pískovcích,

4BE – rozřezané plošiny (s mělkými údolími) na spraších (a sprašových hlínách),

4BL – rozřezané plošiny (s mělkými údolími) na neutrálních permských sedimentech,

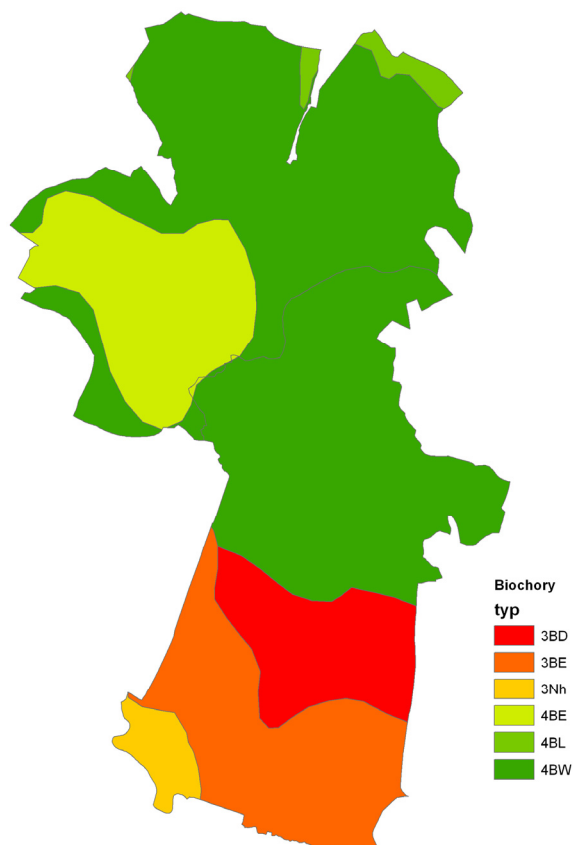
3. vegetační stupeň dubobukový:

3Nh – užší nivy na hlinitých nivních sedimentech,

3BD – rozřezané plošiny (s mělkými údolími) na opukách,

3BE – rozřezané plošiny (s mělkými údolími) na spraších (sprašových hlínách)

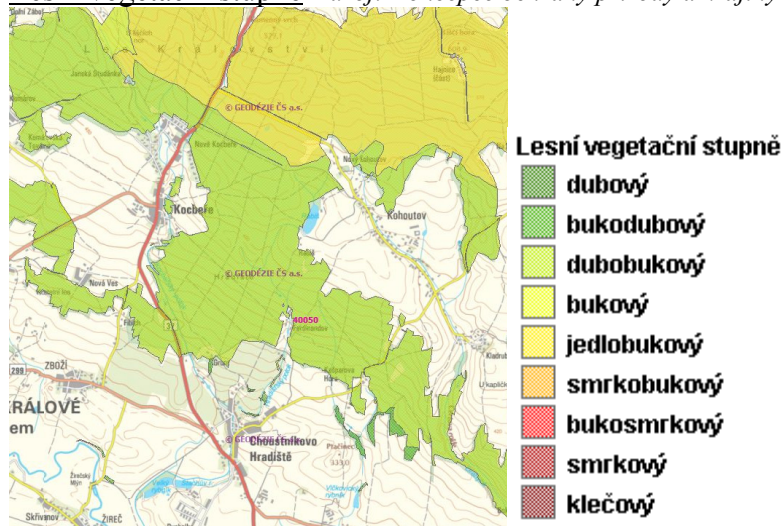
Biochory (zdroj : ÚAP Dvůr Králové)

Lesy

Lesy na území ORP Dvůr Králové náleží do přírodní lesní oblasti 23 – Podkrkonoší.

Lesní vegetační stupně Zdroj: *Koncepce ochrany přírody a krajiny Královéhradeckého kraje*

V řešeném území převládá 3. lesní vegetační stupeň (LVS) – dubobukový, charakteristický pro oblast pahorkatin. Méně je zastoupen 5. LVS – jedlobukový typický pro oblast vrchovin. Vyskytuje se zde pouze drobná lokalita 4. LVS – bukového.

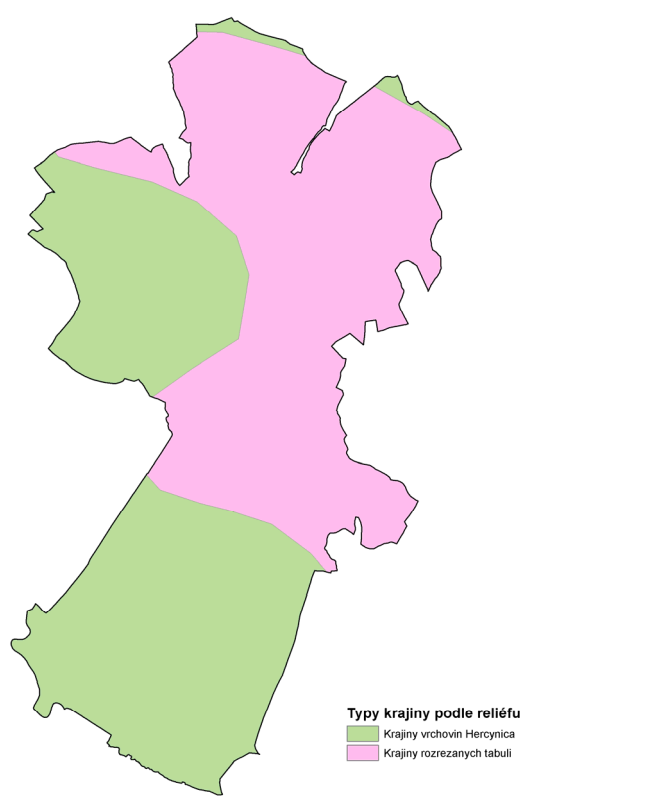
Samostatný stupeň, mimo rámec klimaticko-vegetační stupňovitosti, tvoří 0. stupeň (stupeň borů). Ten je (kromě reliktních zbytků na skalních výchozech), vázán především na kvádrové křídové pískovce a písky. Tato půdně výrazná stanoviště překrývají svou specifickou povahou rozdíly klimatu.

Jedna lokalita se vyskytuje na sever od sídla Choustníkovo Hradiště.

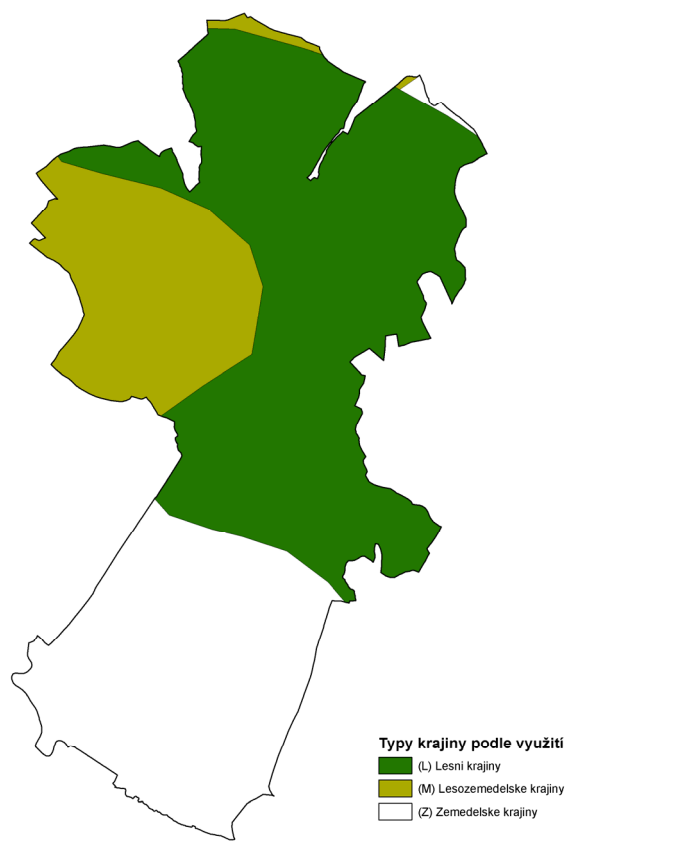
Typologie krajiny

Krajina je hodnocena ze 3 hledisek: utváření reliéfu, historie osídlení, a využití území

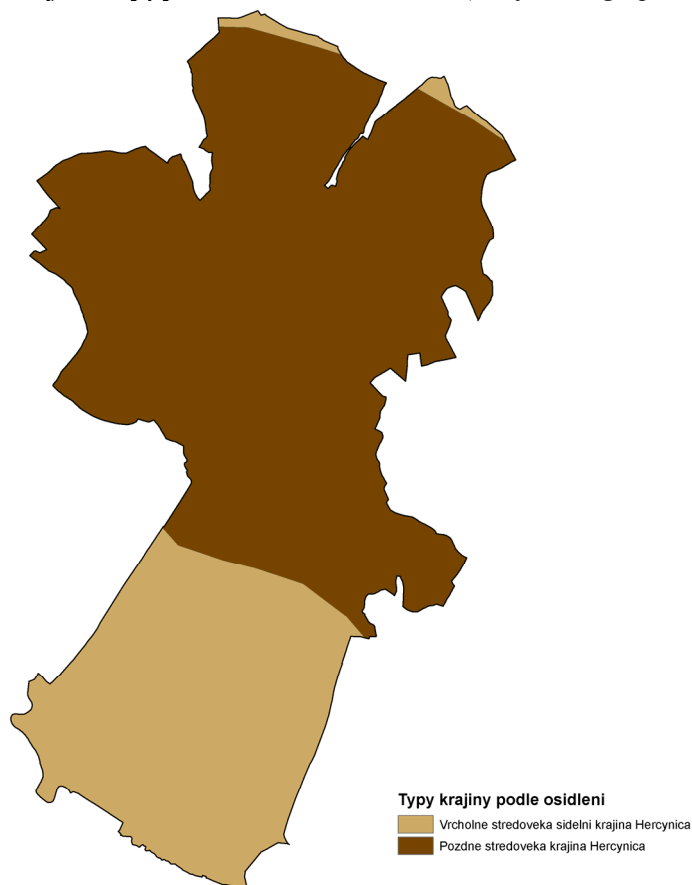
Krajinné typy dle reliéfu (zdroj: www.geoportal.cenia.cz)

Krajinné typy dle využití území (zdroj: www.geoportal.cenia.cz)

4.2. Prostupnost krajiny

V zalesněné části území je prostupnost krajinou velmi dobrá díky husté síti lesních cest. Vzhledem k velkým blokům orné půdy s minimální cestní sítí a rozptýlenou krajinnou zelení je zemědělsky obdělávané části krajiny tato situace opačná.

Zpevněné cesty jsou využívány nejen k pěší, ale i cyklistické dopravě. Za příhodných sněhových podmínek jsou tyto cesty využívány i jako běžkařské cesty jak místními tak obyvateli Dvora Králové a přilehlého okolí. Územím jsou vedeny dvě cyklostezky a turistické trasy.

4.3. Ochrana přírody

Severním okrajem řešeného území prochází nadregionální biokoridor Les Království – K37 a regionální biokoridory Polesí Hradiště – Nesyta a Pod Hrází – Polesí Hradiště, na které je navázáno regionální biocentrum Polesí Hradiště. Lokální územní systém ekologické stability platí dle generelů ÚSES, zatím nejsou k dispozici platné územní plány.

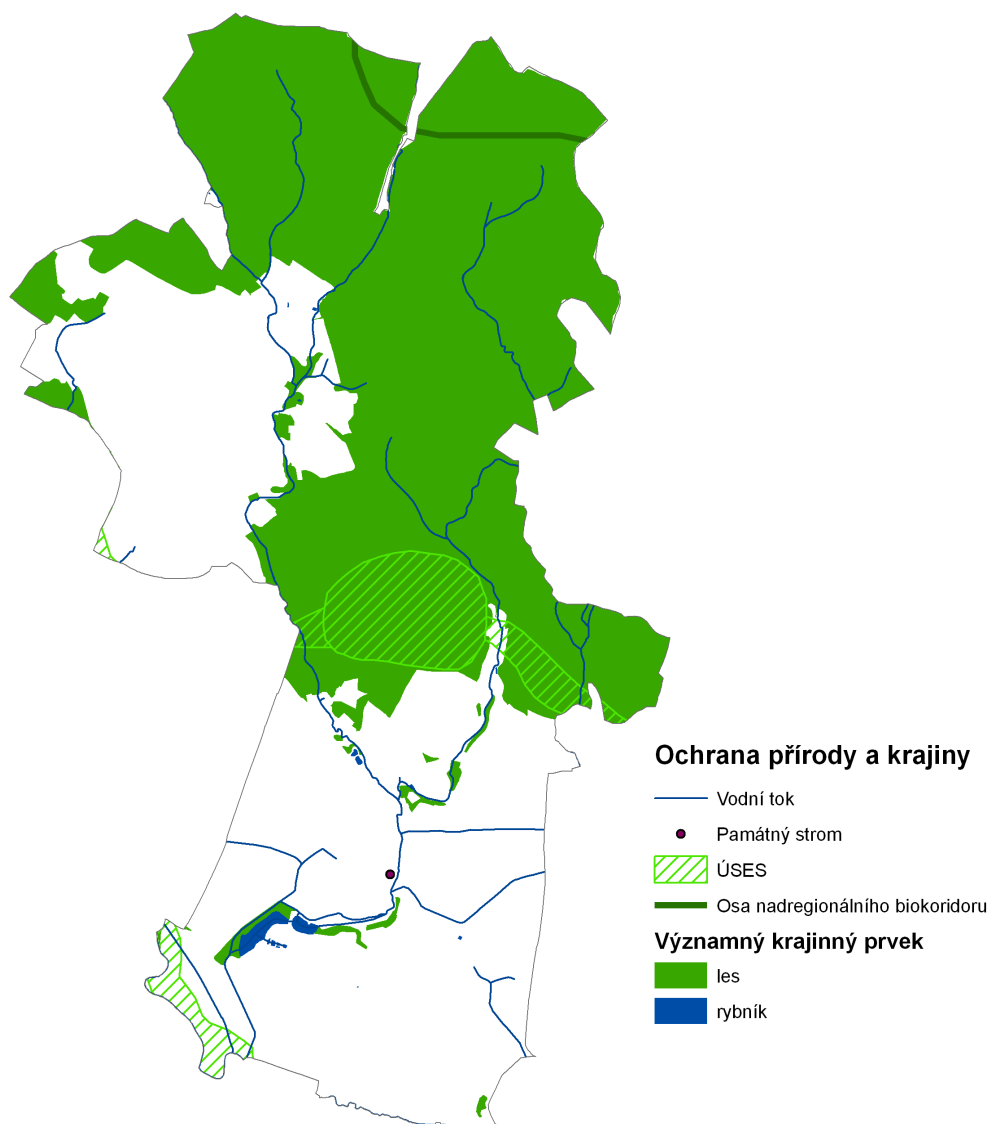
V území se nachází mnoho významných krajinných prvků, jsou to především lesy, vodní plochy a vodní toky.

Není zde vymezen žádný registrovaný významný krajinný prvek ani zvláště chráněné území.

V Choustníkově Hradišti je památný strom – *Tilia Cordata* (lípa srdčitá).

Zdroj: ÚAP Dvůr Králové, <http://mapy.nature.cz>

Ochrana přírody a krajiny

Zdroj: ÚAP Dvůr Králové

4.4. Krajinný ráz

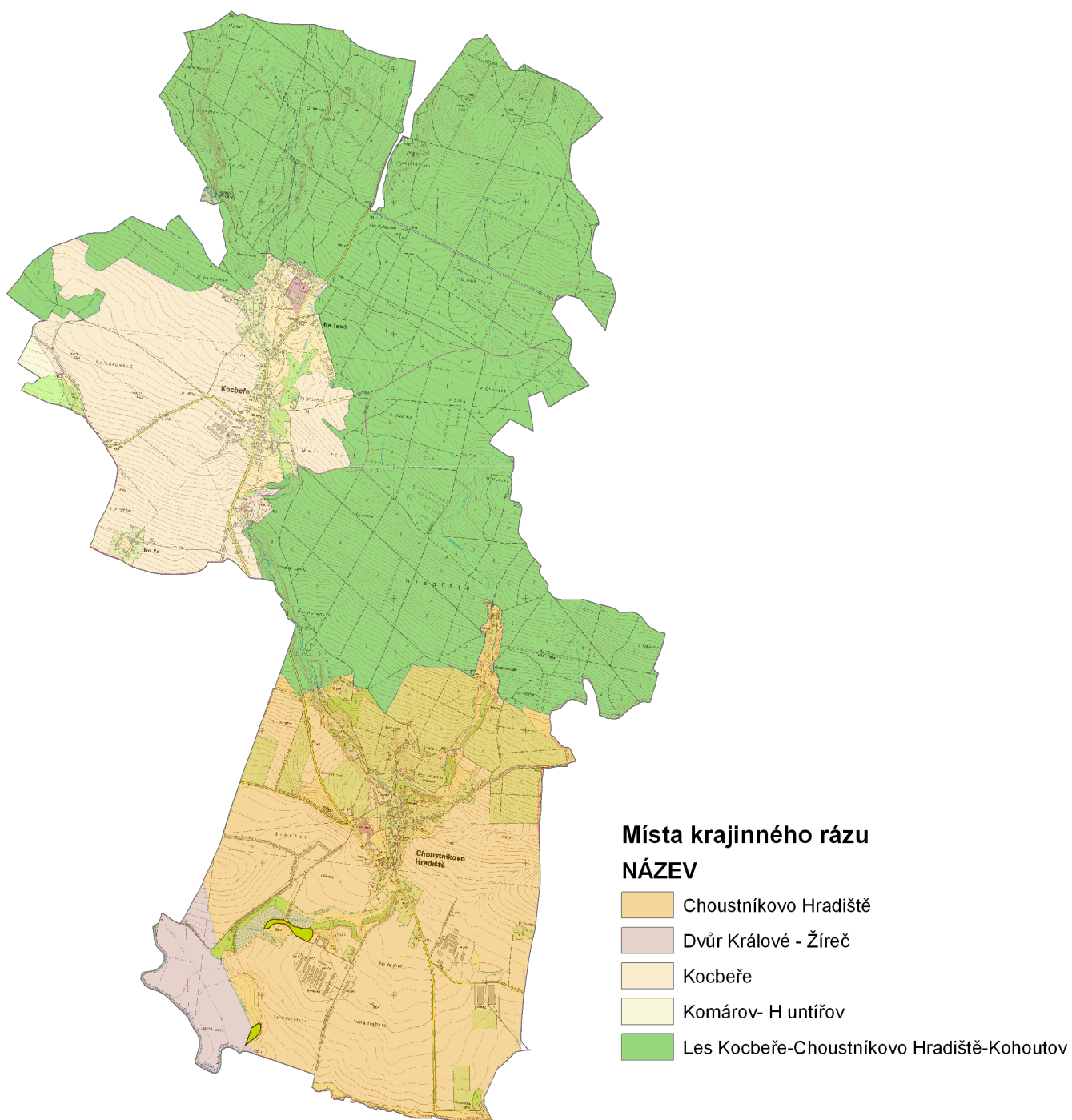
Řešené území leží na přechodu podhorské krajiny Krkonoš a labského údolí, charakter krajiny proto není jednolitý. Vymezení míst krajinného rázu odpovídá tomuto přechodu – místo krajinného rázu Kocbeře odpovídá v podstatě plužině této obce a má podhorský charakter, místo krajinného rázu Choustníkovo Hradiště je již v otevřené zemědělské krajině. Samostatným místem je velký souvislý lesní komplex.

Poznámka:

Místo krajinného rázu je část krajiny relativně homogenní z hlediska přírodních, kulturních a historických charakteristik a výskytu estetických a přírodních hodnot, které odlišují místo krajinného rázu od jiných míst krajinného rázu. Je nejmenším hodnoceným prostorem; jedná zpravidla o vizuálně vymezený krajinný prostor (konkávní nebo konvexní), který je pohledově spojený z většiny pozorovacích stanovišť, nebo o území typické díky své výrazné charakterové odlišnosti.

Zdroj: Metodický postup posouzení vlivu navrhované stavby, činnosti nebo změny využití území na krajinný ráz

Místa krajinného rázu

Místo krajinného rázu Choustníkovo Hradiště

Místo krajinného rázu Choustníkovo Hradiště	klasifikace znaků	
Identifikované znaky a hodnoty krajinného rázu	dle významnosti	dle cennosti
		xxx jedinečný xx význačný x běžný N běžný
	xxx zásadní	negativní
	xx spoluurčující	NN význačný
	x doplňující	negativní
Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky		
Ploché údolí s výraznějším severo/severozápadním svahem	xxx	x
Kocbeřský potok a Drahyně s vegetačním doprovodem	xx	xx
Úrodné půdy v jižní části území	xxx	x
Zaříznutá údolí v severní části	xx	xx
Lokality narcisů a jiných jarních rostlin na Ferdinandově	x	xx
Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky		
Orná půda s malým podílem rozptýlené zeleně	xxx	N
Rybníky (Stachův a Ježkův)	xx	xx
Pás sadů	xxx	xx
Silnice I/37	xx	N
Aleje	x	x
Zemědělské areály	xx	N
Areál kostela Povýšení sv. kříže	xx	xx
Památník padlým v 2. světové válce	x	xx
Kříže padlých v prusko-rakouských válkách r. 1866	x	xx
Bývalé Šporkovo panství	xxx	xxx
Centrální část obce se zastavěnou čockovitou návsi	x	x
Část obce Ferdinandov	xx	x
Samota Grunt	xx	x
Kuksovský mlýn	x	x
Soubor roubených staveb Kozí kout	xx	xx
Roubený mlýn ve Ferdinandově	xx	xx
Budovy bývalého panského statku	x	x
Bývalý pivovar	x	x
Bytové domy na pohledové hraně	xx	NN
Bývalý lom	x	x
Znaky estetických hodnot včetně harmonického měřítka a vztahů v krajině		
Kostel Povýšení sv. kříže - dominanta	xx	xx
Šlosberk (Zámecký Vrch) - dominanta	xx	xxx
Výhledy na Kuks a zalesněný svah tvořící horizont na pravém břehu Labe	xx	xxx

Místo krajinného rázu Choustníkovo Hradiště má charakter otevřené zemědělské krajiny. Je tvořeno plochým údolím s výraznějším svahem v severní části. Do tohoto svahu se zařezávají úzká údolí vyhloubená tokem Hradišťského a Kocbeřského potoka.

Jádrem území je obec Choustníkovo Hradiště, ležící v údolí pod vrchem Šlosberk (nazývaným také Hradiště/Zámecký vrch) na soutoku Kocbeřského a Hradišťského potoka. Její prostorový význam je podtržen dvěma dominantami, zalesněným vrchem Šlosberk s nevýraznými zbytky hradu a kostelem Povýšení Sv. Kříže při silnici I/37. Obec má částečně zastavěnou čockovitou návěs, jejíž osu tvoří Kocbeřský potok. Odtud se zástavba paprskovitě rozbíhá podél vodních toků a cest do výše zmiňovaného svahu (Ferdinandov, Grunt).

Středně velké měřítko krajinné struktury je dáno především malou členitostí terénu, velkými bloky orné půdy a sadů a relativně malým podílem krajinné zeleně. Většina prvků krajinné zeleně má liniový charakter. Vizualně velmi výrazně se uplatňují především vegetační doprovody vodních toků (Drahyně a Kocbešského potok) a rybníků (Stachova a Ježkova). Vhledem k nízké hustotě cestní sítě a nepříliš dobrému stavu se alejový doprovod cest projevuje méně výrazně.

Hranice místa krajinného rázu jsou vymezeny lesním okrajem na severu a terénními horizonty ve zbytku území. V dálkových pohledech je významným prvkem Kuks a především lesnaté úbočí na pravém břehu Labe, ve kterém se nachází Braunův Betlém.

Typické jsou zemědělské a provozní objekty v krajině. Z historických objektů je to Kuksovský mlýn a stará budova v zemědělském areálu Rýcholka. Vizualně velmi výrazně a negativně se projevuje novodobá část areálu Rýcholka a zemědělský areál při odbočce ze silnice I/37 směrem na Vlčkovice. Z drobných staveb v krajině je nejvýznamnější kaplička směrem na Zboží a památník pochodu smrti. Většina historických připomínek je koncentrována v samotném sídle.

Přestavěný hrad na Šlosberku býval správním centrem Šporkova panství. Díky tomu se v obci nalézal panský statek a pivovar. Budovy těchto objektů jsou dochované, avšak pivovar je ve velmi špatném stavu. Historický význam má také soubor roubených stavení poblíž návsi a roubený mlýn ve Ferdinandově. U kostela sv. Kříže se nachází zbytky bývalého německého hřbitova a kříže z hrobů vojáků padlých v bitvě u Dvora Králové roku 1866.

Kocbeře

Místo krajinného rázu Kocbeře	klasifikace znaků	
	dle významnosti	dle cennosti
Identifikované znaky a hodnoty krajinného rázu		xxx jedinečný xx význačný x běžný N běžný xxx zásadní negativní xx spoluurčující NN význačný x doplňující negativní
Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky		
Kocbešský potok s vegetačním doprovodem	xx	xx
Menší lesní celky	xx	x
Poloha na jiho/ jihozápadním svahu	xx	x
Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky		
Orná půda scelená	xxx	N
Soubor továrních domků	x	x
Soubor dřevorubeckých domků	x	xx
Soubor roubených staveb v jihovýchodní části obce	xx	xx
Urbanistický soubor „Chaloupky“ Nová Ves	xx	xx
Zbytky lipové aleje na návsi	x	x
Silnice I/37	xx	NN
Bývalé Šporkovo panství na části území	xxx	xxx
Lom	x	x
Znaky estetických hodnot včetně harmonického měřítka a vztahů v krajině		
Uzavřený prostor ohraničený lesem	xxx	xx
Průhled do dalšího prostoru – do údolí Labe	xx	xx
Silo – dominanta	xxx	NN
Komín historické továrny - dominanta	x	x
Zalesněný svah tvořící horizont na pravém břehu Labe	xx	x

Místo krajinného rázu Kocbeře má již spíše podhorský charakter. Je položeno na jižním, jihovýchodním svahu obklopený lesními porosty, které tvoří hranice místa krajinného rázu.

Avšak díky velkým blokům orné půdy s minimální cestní sítí a krajinnou zelení v západní části území není krajina příliš členitá a má střední měřítko. To je podtrženo výraznou negativní dominantou síla.

Místo je pohledově z větší části uzavřené, významná lokalita s výhledem je na cestě do lesa v severní části území. Výhled směřuje na údolí Labe a na lesnaté úbočí na jeho pravém břehu, kde se nachází Braunův Betlém.

Kocbeře jsou historicky ulicovka, během času byly vybudovány další části, např. textilní továrna a domky továrních dělníků v severní části území, nebo chalupnická zástavba podél lesa na severovýchodním okraji. Dodnes jsou tyto části včetně skupiny roubených objektů v jihovýchodní části sídla zajímavými urbanistickými soubory.

Lesní komplex

Místo krajinného rázu Lesní komplex	klasifikace znaků	
Identifikované znaky a hodnoty krajinného rázu	dle významnosti	dle cennosti
		xxx jedinečný
		xx význačný
		x běžný
		N běžný
	xxx zásadní	negativní
	xx spoluurčující	NN význačný
	x doplňující	negativní
Znaky a hodnoty přírodní charakteristiky		
Pískovcové podloží místy viditelné na povrchu	xx	xx
Zaříznutá údolí	xx	xx
Balvanité skalní výchozy	x	xx
Prameny	xxx	xx
Lesní komplex	xxx	x
Zajímavé přírodní lokality	x	x
Znaky a hodnoty kulturní a historické charakteristiky		
Jánská studánka	xx	xxx
Šporkovy kameny	xx	xxx
Hřbitov vojáků z pruskorakouských válek r. 1866	xx	xx
Bývalé Šporkovo panství na části území	xxx	xxx
Drobné památky v krajině	x	x
Hustá cestní síť	xx	x
Znaky estetických hodnot včetně harmonického měřítka a vztahů v krajině		
Uzavřený prostor	xxx	xx
Daleké výhledy z okraje lesa	xx	xx

Toto místo krajinného rázu má charakter smrkové monokultury s vtroušenými bukovými porosty, v části mezi Kocbeřemi a Choustníkovým Hradištěm také bory. Reliéf je tvořen převážně pískovcovou plošinou rozřezanou úzkými údolími, občas se zde nachází balvanité skalní výchozy. Celé území má silně zvodnělou podzemní vrstvu s četnými vývěry pramenů. Vzhledem k členitosti terénu a interiéru lesa je měřítko krajiny malé. Výhledy jsou umožněny pouze na okrajích lesa, nejvýznamnější jsou na severním okraji směrem na Krkonoše. Toto území je velmi dobře prostupné i díky husté síti lesních cest, při nichž se nachází mnoho drobných památek. Nejvýznamnější z nich jsou např. hřbitůvek vojáků padlých v roce 1866 při Prusko-rakouských válkách či Šporkovy kameny vymežující hranice jeho panství.

Severozápadně od Nových Kocbeří se v lese nachází soubor staveb Janská studánka s bohatou historií, ke kterému má řada obyvatel silný vztah – původně byla Janská studánka poutní a lázeňské místo, později hostinec s kulturním sálem, za socialismu rekreační středisko. V současné době je celý soubor neobydlen a chátrá.

5. Formulace problémů a úkolů k řešení v návrhové etapě, SWOT analýza

Formulace problémů a úkolů k řešení v návrhové etapě bude odvozena jednak z vlastního průzkumu a rozboru, jednak z výsledků provedených setkání s veřejností, kde byly formulovány základní hodnoty, ale i problémy území, dále příležitosti pro rozvoj, ale i hrozby budoucího vývoje.

Výsledky těchto setkání (viz samostatná příloha „Postup a výsledky zapojení veřejnosti“), doplněné o zjištěné poznatky z průzkumu provedeného zpracovatelským týmem, byly použity ke zpracování závěrečné SWOT analýzy, která je přílohou této kapitoly.

Dále byl zpracován Problémový výkres (č.3), který vybrané jevy zobrazuje a popisuje.

5.1. Problémy k řešení v návrhové etapě

Jedná se zejména o:

- Znehodnocení životního prostředí stávající průjezdnou dopravou
  - průjezd Choustníkovým Hradištěm
  - průjezd Kocbeřemi
- Krajinné nedostatky v územích zemědělské půdy
  - malá prostupnost krajiny – příliš velké bloky orné půdy, málo cest
  - nedostatek krajinné zeleně – chybějící vysoká zeleň, členící krajinu, zejména chybějící doprovod cest
  - chybějící odclonění rušivých objektů v krajině (zemědělské areály)
- Hlavní problémové lokality na koridoru R11
  - Prostor severozápadně od Nových Kocbeří v okolí tzv. Janské studánky:
    - odtržení sídla od jeho rekreačního zázemí a znehodnocení tohoto zázemí,
    - ohrožení kulturní pamětihodnosti – skupiny památníků a vojenského hřbitůvku
    - ohrožení vodních zdrojů, které zásobují Kocbeře a Dvůr Králové nad Labem
    - ohrožení kvality bydlení v sousedství trasy
    - ohrožení migrace zvěře a nadregionálního biokoridoru
  - Prostor jihozápadně od Choustníkovy Hradiště:
    - odtržení sídla od jeho rekreačního zázemí a znehodnocení tohoto zázemí,
    - křížení s lokálním biokoridorem
    - zabor nejkvalitnějších zemědělských půd
  - Prostor severně od Ferdinandova

- ohrožení vodních zdrojů, které zásobují Choustníkovo Hradiště
- křížení s rekreační trasou
- ohrožení kvality bydlení v sousedství trasy
- odtržení sídel od rekreačního zázemí a okolí rybníka Rabiš
- Prostor v okolí Kuksovského mlýna
  - ohrožení krajinného rázu v blízkosti ochranného pásma národní kulturní památky Kuks – Betlém
- Křížení navrhovaných tras s cestní sítí
  - Byly vytipovány užívané polní a lesní cesty a další komunikace, které mohou být přetnuty budoucí trasou silnice R11. Zejména se jedná o tato důležitá propojení (mimo již výše zmíněné prostory):
    - z Kocbeří a Ferdinandova k rybníku Rabiš – pěšky, cyklo
    - Choustníkovo Hradiště s Kuksem – pěšky, cyklo
    - Nová Ves s Kocbeřemi – pěšky, cyklo
- Tunelový efekt rychlostní silnice – přesun autobusových linek a služeb cílených na řidiče a cestující automobily mimo obce

Většina problémů je odvozena od navrhované výstavby silnice R11.

5.2. Úkoly pro návrhovou etapu

- Rozvoj obcí
  - Definovat základní principy rozvoje obcí a vytipovat rozvojové možnosti a příležitosti
    - cílové charakteristiky obcí
    - možnosti obnovy a rozvoje částí obcí dnes znehodnocených průjezdnou dopravou (I/37)
    - rozvoj bydlení
    - možnosti pro rozvoj zaměstnanosti
    - možnosti pro rozvoj občanského vybavení
    - možnosti využití obnovitelných zdrojů energie
    - využití ploch uvolňovaných sadaři
  - Definovat základní zásady ochrany charakteru sídel
- Krajinný ráz
  - Navrhnout opatření minimalizující znehodnocení krajinného rázu a zejména významných pohledů
- Vliv různých scénářů budoucího řešení R11 na rozvoj obcí
- Časový rámec navrhovaných opatření

5.3. SWOT analýza

Výsledky SWOT analýzy jsou prezentovány v tabulkách vložených na konci textu.

Použité zdroje informací:

- *Urbanistická studie Potenciál území Kuksu a okolí (Surpmo, a. s., projektové středisko Hradec Králové, 2006) Královéhradecký kraj*
- *ÚAP ORP Dvůr Králové na Labem*
- *Webové stránky obcí*
- *Webové stránky MAS Společenství obcí Podkrkonoší*
- *Webové stránky cenia*

Další zdroje jsou uvedeny přímo v textu.

Silné stránky	
Kocbeře	Choustníkovo Hradiště
Velké a rekreačně i ekologicky hodnotné plochy lesa	
Zostatek pitné vody, vydatné a kvalitní zdroje	
Podhorský venkovský charakter - příjemné lidské měřítko, zachovalé stopy částí sídel, blízkost přírody	
Výhledy na údolí Labe a Kuks - útulná krajina, směřuje pohledy, člověk má pocit, že má "krytá záda a dobrý výhled")	
Dobrá dostupnost veřejnou dopravou (Dvůr Králové, Trutnov, Jaroměř, Hradec Králové, Praha)	
Silné okamžiky historie - Šporkovo panství, boje roku 1866	
Velké množství drobných památek	
Rekreační trasy pro celoroční využití (pěší - turistika, houby, borůvky, lov; cyklo; běžky) a alespoň nějaké zázemí (ubytování, restaurace)	
Blízkost atraktivních destinací - Kuks, ZOO ve Dvoře Králové, Krkonoše (lidé jedou tam, ale bydlí zde)	
Roste počet obyvatel, je zájem zde bydlet	Dobré podmínky pro zemědělství
Dobré rozptylové podmínky	Dobře fungující zemědělství včetně sadařství (dodávky ovoce pro kojenecké výrobky)
Hodnotná zástavba Nové Vsi a JV části starých Kocbeří	Rázovité části sídla - Ferdinandov a Kozí kout
Občanská vybavenost - škola a školka v místě	Zelená volnočasová spojnice v obci - Grunt-náves-hřiště podél potoka
Relativně diverzifikované prac. příležitosti - lom, výroba plastů, zemědělství	Zámecký vrch - zelená dominanta uprostřed obce
Pískovec - kvalitní stavební kámen, projevuje se na povrchu a v utváření krajiny - zajímavé útvary	Barokní kostel - dominanta

Slabé stránky

Kocbeře	Choustníkovo Hradiště
Velké celky orné půdy - ekologicky nestabilní, malá průchodnost, chybí meze a remízky	
Velké zemědělské areály bez izolační zeleně - nevzhledné, zápach	
Sudety - cezura v historii osídlení	
Není kanalizace	
Nedostatek ploch pro novou zástavbu	
Není prostor, kde se scházet a pro kulturní akce	V obci není škola
Rozdělení obce a znehodnocení jejího centra silnicí 1. třídy - nebezpečné pro chodce, hluk, zplodiny	Jednostranná orientace pouze na zemědělství - ekonomické riziko
Škola, školka a jídelna vzdálené od sebe - provozní problém	Znehodnocení jižní části obce silnicí 1. třídy - hluk, oddělení obce od sportovišť
Chybí vegetační doprovod cest	Bytovky na pohledové hraně kazí obraz obce
Brownfields Janská studánka a mlýn v Nových Kocbeřích	Brownfields pivovar a prodejna kamenů

Příležitosti	
Kocbeře	Choustníkovo Hradiště
Zklidnění hlavní silnice v obou obcích, propojení dnes oddělených částí, vznik centrálního prostoru v Kocbeřích (R11)	
Trend nízkoenergetického stavění - růst hodnoty pozemků s jižní a jihozápadní orientací	
Komplexní pozemkové úpravy financované z rozpočtu rychl. komunikace - možnost pro vytvoření mezí, remízků, cest apod. (R11)	
Zlepšení dostupnosti měst automobilem (R11)	
Rostoucí zájem o přírodní stavební materiály (dřevo, dřevovláknité izolace, konopí, vlna, sláma) - spojení zemědělství a lesnictví	
Alternativní zdroje energie - sluneční elektrárny, energetické plodiny	
Příchod investorů (R11)	
Spolupráce mezi obcemi např. na následujícím bodu	
Navázat na potenciál Kuksu a připravit aktivity využívající historie Šporkova panství, nabídnout cesty po Šporkových stopách např. pro školy (projektové stezky, stezky s	
Zpracování územních plánů obcí	
Vybudování společenského centra	"Zpodhorštění" obce - Využití JV svahů po rušených sadech pro bydlení - získání ztraktivnějších pozemků s blízkostí lesa i centra obce s dojmem podhůří
Rozvoj decentralizovaných systému kanalizace, které lépe vyhovují struktuře obce	Využití brownfields (R11)
Využití Janské Studánky	

Hrozby	
Kocbeře	Choustníkovo Hradiště
Zhoršení životního prostředí - hluk, smog a prach (R11)	
Fragmentace krajiny - snížení průchodnosti pro lidi i zvířata (R11)	
Ohrožení vodních zdrojů (R11)	
Narušení podhorského venkovského rázu krajiny (R11)	
Zhoršení dostupnosti vzdálenějších měst veřejnou dopravou - dálkové autobusy pojedou po rychlostní silnici (R11)	
Snížení odbytu restauracím - řidiči nebudou projíždět nadále okolo (R11)	
Objízdné trasy povedou přes obce - dočasně větší zatížení dopravou než dnes (R11)	
Tlak na podnikatelské záměry, které znehodnotí krajinu či prostředí sídel (R11)	
Emise - nemožnost případného přechodu zemědělců na ekologické hospodaření (R11)	
Nezklidnění stávající silnice i po dostavbě R11	
Další pokles automobilového průmyslu - odběratele plastů z továrny - rušení pracovních míst	Zmenšení plochy orné půdy - ekonomické problémy (R11)
	Problémy v zemědělském sektoru - ohrozí většinu prac. míst
	Emise - snížení možnosti dodávat ovoce pro kojeneckou výživu